

Cryptococcus neoformans

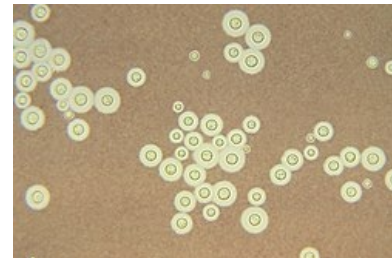
Je houba kvasinkovitého typu, vyvolávající **kryptokokózu** (generalizované onemocnění postihující více orgánů).^[1]

Morfologie

Buňky o velikosti 5–15 μm jsou **kulovitého tvaru** a množí se pučením. Netvoří pseudohyfy. Na povrchu buňky se nachází široké **hlenové pouzdro**, které je důležitým faktorem virulence, protože chrání kryptokoka před fagocytózou.

Epidemiologie

Kryptokok je častý saprofyt v půdě, na rostlinách a v množství zvířecích hostitelů. Typickým zdrojem infekce jsou **hnízda ptáků a jejich trus** (hlavně holubí). Člověk se nakazí nejčastěji vdechnutím neopouzdřené houby, někdy i přes kůži (benigní forma).

Cryptococcus neoformans – preparát s inkoustem

Patogeneze

Onemocnění, které vyvolává se nazývá kryptokokóza. Může se jednat o:

- primární mykózu u zdravých jedinců,
- sekundární mykózu (často u nemocných AIDS).

⚠ Je na předním místě mezi vyvolavateli mykotických komplikací u jedinců s AIDS.

Primárně jsou postižené plíce, nebezpečný je hematogenní rozsev do různých orgánů. Závažnou a typickou lokalizací je CNS.

Laboratorní diagnostika

Podle formy onemocnění vyšetřujeme likvor, sputum, moč nebo krev hemokultivací. Mikroskopicky vidíme typické pučící buňky se širokým pouzdrem. Protilátky se tvoří minimálně, sérologické vyšetření je proto bezvýznamné.

Kultivace

Nejsou kultivačně náročné. Rostou 5-10 dnů v teplotě 37°C i 20°C. Na Sabouradově půdě rostou v podobě **žlutých a nápadně lesklých kolonií**.

Léčba

Podáváme antimykotika (amfotericin B, flukonazol).

Odkazy

Související články

- Kvasinky
- Nálezy v dutině ústní u infekčních chorob
- Invazivní mykotické infekce

Reference

1. ROSYPAL, Stanislav. *Bakteriologie a virologie*. 1. vydání. Praha : Scientia, 1994. 67 s. ISBN 80-85827-16-6.

Použitá literatura

BEDNÁŘ, M. *Lékařská mikrobiologie*. 1. vydání. 1996. ISBN 80-238-0297-6.